

חדשות הספרות

(כפי שלוקטו ממקורות שונים בשנים במרס 2020)

גאוה ישראלית: החוקר ניסים צ'רנובורדוב מהמכון לחקר מחלות אוטואימוניות באוניברסיטת אריאל פיתח תרופה להקלה בכאבם של הסובלים מביבליופיליה. נסיינים ראשונים של התרופה מדווחים על שיפור מידי.

בתחרות שנערכה בסופיה בירת בולגריה, נשבר שיא העולם בהשלכת ספרים למרחק (בקטגוריית רומן קלאסי בכריכה קשה). שיאן העולם החדש הוא דארן "הלטאה" מרפי, חשמלאי רכב בן שלושים ואחת מדבלין, שהשליך את "החטא ועונשו" של פ' דוסטויבסקי למרחק בלתי נתפס של שמונים ותשעה מטרים, שיפור של יותר משישה מטרים ביחס לשיא הקודם, שנקבע ב-1993 על ידי מבקר הספרים ההונגרי המנוח אישטאון פרנץ הורבאת' (שהשליך את "האדום והשחור" של סטנדל). כשנשאל לאחר טקס הענקת הגביע איך הוא מסביר את הישגו המדהים, סיפר שיאן העולם הטרי שבדרך כלל אינו קורא את הספרים שאותם הוא זורק, אבל הפעם לא הצליח להירדם בלילה שלפני התחרות וקרא מרותק את "החטא ועונשו" עד עלות השחר. זה כנראה מה שנתן לו השראה.

בברידג'טאון בירת ברבדוס נחקק חוק המטיל קנס של אלף דולר ברבדוסי על מי שייתפס קורא ספר במרחב ציבורי (ובכלל זה מגרשי כדורגל ובתי בושת). "קריאת ספרים הפכה למכת מדינה", הודיע ג'ונה גיבנס, השר לבטחון פנים של האי הקריבי, "הגיע הזמן שאנשים ירימו את העיניים מהדף ויתמודדו עם המציאות".

זינוק חד נרשם במחירי הנייר בבברזיל לאחר שהתאחדות הוצאות הספרים בריו דה ז'ניירו דיווחה לרשות לניירות הערך של המדינה על תוצאות מבטיחות בניסוי הקליני הראשון בתרופה מאריכת הטקסט וורדאגרה. ארבעה מחברי סיפורים קצרים שהשתתפו

בניסוי כתבו תוך חודש רומנים בני מאתיים אלף מילים לפחות כל אחד. המשתתף החמישי, המשורר לואיס אנטוניו טריזה דו ג'וניו קרלוס דה סילבה, כתב שלוש פואמות ומחזה. טרגדיה בקירגיסטן: בכלוב בגן החיות של בִּישֶׁקֶק, בירת המדינה האסיאתית, נמצאה גופתו חסרת החיים של טימוטי חאן, נמר השלג שידע לנבא איזה משני ספרים שמונחים לפניו יזכה להצלחה מסחרית (בקריעה לגזרים של הספר שדינו להיכשל, כפי שאפשר לראות בסרטון של התאחדות הוצאות הספרים הקירגוזיות, שצבר כבר יותר משלושה מיליון צפיות ביוטיוב). מקור בכיר במשטרת בישקק אישר את קיומו של סרטון אבטחה שבו נראית דמות הולכת על שתיים פורצת לכלוב של טימוטי אחרי חצות והולמת בראשו בחפץ קהה גדול, כפי הנראה מכונת כתיבה, חזור והלום. שמונה סופרים קירגוזיים שספריהם נקטלו בעבר על ידי הנמר עוכבו לחקירה.

שבעה שבועות לאחר פרסום "אדם-פיל-נמלה", הרומן עטור השבחים של "טורבו בלזק", תוכנת הבינה המלאכותית הכותבת המפורסמת ביותר בעולם, וצוות החוקרים הצרפתי שפיתח את התוכנה הודיע שמועד הפרסום של הרומן השני שלה נדחה שוב, למועד לא ידוע. "טורבו בלזק כבר השלים ארבע טיוטות לספר הבא שלו, אך בכל פעם החליט, למרות שכבר נערכנו למסע של יחסי ציבור, לשלוח את כל מה שכתב לסל המחזור ולהתחיל מחדש", כך מסר פרופסור אנטון ריגאדו, ראש המחלקה לבינה מלאכותית באוניברסיטת לֹוֶן. "אנחנו משערים שזה משבר הספר השני", עוד אמר הפרופסור, "זו בעצם ההוכחה האולטימטיבית לכל מי שפקפק בכך שטורבו בלזק הוא סופר אמיתי".

גאוה ישראלית: החוקר ניסים צ'רנובורודוב מהמכון לחקר מחלות אוטואימוניות באוניברסיטת אריאל פיתח תרופה להקלה בכאבם של הסובלים מביבליופיליה. נסיינים ראשונים של התרופה מדווחים על שיפור מידי: כך, ר' מירושלים סיפר ששבוע אחרי הטיפול הדחף הבלתי נשלט להריח ספרים נמוג כמעט לגמרי. ג' מצפון תל אביב עברה פעמיים ליד ערימת ספרים שהונחה על ספסל בשדרה בלי להרים אף אחד מהם. ב' מנס ציונה נשבע שהצליח, באבחה אחת, לקפל דף בעותק ממהדורה ראשונה של "שלושה בסירה אחת". דוקטור צ'רנובורודוב סיפר שבשלב זה התרופה ניתנת בזריקה לעורק התרדמה בצוואר, אבל בעתיד, עם המינון הנכון, בהחלט יהיה אפשר לחסן בה תינוקות. שבט של מבקרי ספרות פראיים המנותקים מהעולם החיצון התגלה לאחרונה ביערות הגשם של האמזונס. פייר מישל באטום, האנתרופולוג הצרפתי שחי בקרב אנשי השבט, דיווח שמכיוון שהמבקרים אינם יודעים קרוא וכתוב, הם מגבשים את דעתם על הספר לפי צבע הכריכה, עובי הדפים וטעמם בליקוק. אם אין בין המבקרים תמימות דעים – כמו במקרה שבו ביקש את חוות דעתם על הכרך השמיני של "בעקבות הזמן האבוד" של מרסל פרוסט – הם נותנים את הספר לזקן השבט (המכונה בפניהם הֶכְכָּטִין הגדול) והוא מניחו ליד עץ, כאילו היה פרי שנשר אל האדמה, ובודק את מצבו בכל בוקר, שמא כבר נרקב בגשם (ספר רע) או נגבב בידי קוף (ספר טוב). אחרי חודש באמזונס פיתח באטום תסמינים של מלריה ונאלץ לשוב לציוויליזציה בלי לגלות את פסק הדין הסופי על ספרו של פרוסט.

בתחרות לאכילת ספרים בסגנון חופשי שנערכה באוסטין, בירת טקסס, זכה המתחרה הרוסי פאבל קפוסטה, שהצליח ללעוס ולעכל את כל דפי הכרך הראשון של "דון קיחוטה"

בזמן שיא של עשרים ושמונה דקות, את הכרך השני בשעה ועשרים, ואת כל דפי "יוליסס" של ג'ויס בשלוש שעות וארבע דקות. בסיום התחרות השליך קפוסטה את הכריכות הריקות של הספרים שבלע אל המעריצות ביציע והקדיש את זכייתו לסבתו הקשישה, שבזכותה נחשף לאמנות אכילת הספרים, אמנות שהצילה את חייה בעת המצור על לנינגרד.

חברת הציד הספרותי ההיקפי "טקסטרוניקס" דיווחה שמכרה תוך שבוע יותר מ-500000 מקלדות ז'ורז' פרק, שחסר בהן המקש e. מהגירסה העברית של המקלדת – שעליה גם נכתבה פסקה זו – נעדר המקש שממוקם בין ט' ל-ר'. בשנה הקרובה מתכננת "טקסטרוניקס" לייצר גם מקלדת בלי מקש ירידת שורה, המיועדת למשוררים העוברים הסבה מקצועית לפרוזה.

בשורה לאוהבי הספרות שדעתם אינה נוחה מעודף דמויות נשיות בספרים. מדענים מאוניברסיטת אביניון הצליחו לפתח אלגוריתם ממוחשב, מנ"א שמו (מטשטש נשים אוטומטי), שמוחק דמויות של נשים מספרים, וזאת בלי לפגוע – כך לטענת החוקרים – במהימנות העלילה ובהתפתחותה. לידנו הגיע אחד התוצרים הראשונים של הפרויקט, הרומן "אדון בובארי" מאת גוסטב פלובר, המוסר את קורותיו של שארל בובארי, רופא המבלה את חייו השלווים באיזור כפרי בצרפת של המאה התשע-עשרה. מצאנו את הספר מעט מונוטוני אך מהנה לקריאה.

קטטה המונית פרצה בחנות הספרים "קארבר" בפודגוריצה בירת מונטנגרו, בין קבוצה של סופרים סרביים שהגיעו למקום כדי "לשפר מיקום" לספריהם המוצגים בחנות, לבין קבוצת משוררים בוסניים שזעמו שספריהם אינם מוצגים בחנות כלל. בעל המקום, ז'ליקו ספאחיץ', סיפר שאין זו הפעם הראשונה שעימותים כאלה נערכים בחנותו, ותבע ממשטרת הגבולות של מונטנגרו למנוע את כניסת הסופרים והמשוררים החוליגנים למדינה. הצלב האדום פינה משטח המריבה שמונה עשר פצועים הסובלים מחתכי נייר בכל חלקי גופם. קריאת ספרים במיטה פוגעת בחשק המיני – כך עולה ממחקר חדש של חוקר המיניות הפולני-קנדי סאביצקי גולאיי. במחקר ראיין גולאיי אלפיים זוגות בגיל הרבייה, ומצא ירידה דרסטית של יותר משישים אחוזים במשיכה המינית בקרב הקוראים בחדר המיטות, ירידה שמשותפת הן לזוגות הטרוסקסואליים והן לזוגות חד מיניים. נתון זה תקף גם לקוראים ספרים מנייר לאור מנורת לילה וגם לזוגות פרוגרסיביים שמעלעלים בספרים דיגיטליים בטלפונים חכמים המקרינים אור מעצמם. החדשות הטובות, כך לפי המחקר, הן שדי לו, לזוג הקורא, להימנע מהכנסת ספרים אל בין המצעים במשך תשעים ימים – וכבר שב החשק המיני לרמתו הרגילה, כמעט אצל כל הנבדקים. המחקר צפוי להתפרסם בקרוב כספר (עם האזהרה על הנזק הצפוי עקב הקריאה בו במיטה, במקום בולט על הכריכה). המשורר האפגני הגולה אחמדאן ראשמלה הודה השבוע בראיון לרדיו מקומי בפורטלנד ששמו האמיתי הוא סשה אפשטיין, ושהוא הגיע לארצות הברית בגיל שמונה, מעיר רבבת הגשרים (היא לנינגרד, השם ייקום את שמה), יחד עם הוריו שחיים עד עצם היום הזה בניו ג'רסי. עוד סיפר שבנעוריו הם קיוו שייצא ממנו משהו בחיים, שיהיה מהנדס או רופא או לפחות לקטור בהוצאה שלא למטרות רווח, אבל היום, לאור פרסומו כמשורר גולה, הם גאים בו מאוד.

תורי ענק נוצרו על המאדים, לקראת פתיחת חנות הספרים הראשונה על הכוכב האדום. המתיישבים המאושרים שהצליחו להיכנס לחנות בטרם אזל בה המלאי שיובא ממחסנים מאובקים בכדור הארץ, הניפו ספרים של ריי ברדבורי מעל לקסדות חליפות החלל שלהם, כמבקשים לסמן לתושבי כוכב הלכת השלישי במערכת השמש שעוד יש קצת תקווה למין הספרותי. נכון?